

Iz Črne gore nam poročajo: Črnogorski knez Nikola je izdal ob priliki svojega godu nove reforme za Črno goro. Najvažnejši del novih zakonov je reorganizacija pravosodstva. Dosedaj so sodili razen kneza prvi junaki v deželi. Odslej naprej pa se nastavijo stalni sodniki, ki bodo popolnoma neodvisni od kneza. Državna preosnova obsega sledeče zakone: 1. o knežji vladi in civilnem svetu; 2. o civilnih uradnikih; 3. o sodnikovi oblasti; 4. o organizaciji sodišč; 5. o kompetenci sodišč v civilnih zadevah in 6. o kompetenci sodišč v kazenskih zadevah. Zakon o organizaciji vlade določa, da je na krmilu šest ministrov popolnoma po avstrijskem vzorec. Državni svet sestoji iz kneza, prestolonaslednika, metropolita, vseh ministrov, predsednika državne kontrole in članov, ki jih imenuje knez. Te nove reforme stopijo v veljavo 1. februarja t. l.

Listnica uredništva.

Kričeče nesoglasje med našimi dolžnostmi in pravicami, skrb za povzdigo stanu do stopnje, ki mu omogočuje dostojen obstanek, skrb za povzdigo šolstva sploh in narodove omike, nas sili k resnemu pa izdatnemu delu, da bomo pripravljene na tisti dan, ki mora priti. Naši neprijatelji nam očitajo neuspehe, zmanjšujejo vrednost resničnih naših uspehov, ne upoštevajo pa pri tem nikdar odločilnih momentov — zavornic napredka v šolstvu. Kadar prosimo pravice, kadar prosimo kruha, se nam da kamen, kadar se tirja od nas izpolnjevanje dolžnosti, se kaže na zakon, katerega treba — seveda samo v tem oziru — izpolniti do pičice. Odrekati bi se nam moral opravičeno vsak pravni čut, prištevati bi se morali mi, učitelji naroda, patentiranim izkoriščevancem vseh drugih stanov, ako bi le molčali in trpeli. Ne bomo! Vsak tovariš, vsaka tovarišica, komur je mar izboljšanje našega bednega stanja, naj zbira z ozirom na razmere svojega službenega kraja resničnih, stvarnih in točnih podatkov o našem šolstvu, držec se pri tem sledečih točk: 1. Življenjske razmere, plača, postanski zasluzki. Stanovanje, hrana, obleka. Družina, vzgoja otrok, boleznitd. 2. Šola. Poslopje, sobe, učila, klopi, šolske knjige, vrt, telovadišče. 3. Šolsko obiskovanje. Neopravičene zamude. Kako se postopa proti zanikrnim staršem. Se li napovedane denarne kazni res iztirjajo? 4. Število otrok (na posameznika). — Pisarije. 5. Je li in zakaj je pouk pol-dneven? 6. Krajni šolski svet. 7. Kako vplivajo ti faktorji v fizičnem in moralnem oziru na učiteljstvo. Nervoznost, kratkovidnost, revmatizem — črt do poklica, zavest o izgubljenem življenju, neznačajnost itd. 8. Ali more učiteljstvo v takih razmerah vztrajati, ali more dobro vzgojevati in poučevati? Ni li to na ogromno škodo učencem, narodu? — Gosp. V. R. v K. Takih spisov ne mislimo več priobčevati v svojem listu, ker se temu upirajo naši naročniki. Poslali smo pa Vaš spis „Popotniku“, ki ga gotovo priobči. — Krajni šolski svet na Trebelnem. Svetopisemske slike starega in novega zakona veljajo na kartonu napete 24 K ter se dobivajo pri Hölzlu na Dunaju ali tudi potom vsake ljubljanske knjigotržnice.

Ne zabite „Učiteljskega konvikta“!

Uradni razpisi učiteljskih služeb.

Št. 2518.

Kranjsko.

Na enorazrednici v Ambrusu je razpisana služba učitelja-voditelja s postavno plačo in prostim stanovanjem v stalno, oziroma začasno nameščenje.

Ako ne bi bilo za tako nameščenje sposobnih prosilcev, se bo postavila kaka pomožna učiteljska moč.

Prošnje je vlagati do 20. januarja t. l. pri c. kr. okr. šolskem svetu v Rudolfovem.

C. kr. okr. šolski svet Rudolfovo, dne 22. decembra 1902.

Alabaster-kreda

je najboljša, ker je brez peska.

100 kosov velja K 1-60.

Vsem šolskim vodstvom jo najtopleje priporoča tvrdka

J. Giontini, Šjubljana.

Vse po zaslugah.

Spisal Vojanov.

Pred Božičem, v četrtek zjutraj, je potkal vladni sluga na kuhinjske duri učitelja Korvina. Veliko pismo je vzel iz torbe.

„Za gospoda učitelja Korvina.“

Ko je prinesla učitelju Korvinu sključena ženica, mati njegova, pismo, je prešteval oni — mož srednje postave, čokat, s črno, pristriženo brado — v nezakurjeni sobi, okna so bila polna ledenih cvetic, zadni denar pa premišljeval, kaj je nujnejšega treba kupiti za praznike.

„Od vlade je.“

Da bi gospod vladni svetnik rad govoril z učiteljem Korvinom, je stalo v pismu, in sicer kakor hitro mogoče.

„Kaj neki hoče? Kakor hitro mogoče, to se pravi takoj.“

Obleče črno obleko, vzame iz omare petnajst let stari, a še čedni cilindar, spomin na maturo, pa se napoti k svetniku, ki uraduje v svetli, dobro zakurjeni, parketovani sobi nove vladne palače. Postaran, gostobeseden, pravzaprav blebetav mož ta svetnik. Sedel je za mizo, pušil smodko in gledal malomarno njen, v dolgih trakih valeči se dim. Ob vstopu učitelja Korvina je vstal.

„Ponižno se klanjam, gospod svetnik! Oprostite, pozvali ste me.“

„Aha, ste prišli, dragi moj? Da, da, se že spominjam.“

Veste, med nama rečeno, saj me razumete, govori se, gospod učitelj, da ste si zadnji mesec izposodili petak od hišnega gospodarja. Tega ne morem verjeti, nikakor ne. Kaj ne, da ni res?“

„Pa je bilo tako!“

„Za Boga, gospod učitelj! Pa sem tudi čul, da imate še druge dolgove. Vidite, tega ne verujem, ne morem verjeti. Učitelj pa dolgove — to se ne strinja. To kratko in malo ni res!“

„Tudi to je istina.“

„Moj Bog, gospod učitelj, kako padamo, kako padamo! Kje in kako naj vas zagovarjam; ni mi mogoče. Pa kam devljete denar? Saj dobite vendar mnogo denarja. In še oženjeni ste. Vedno ste lahko doma. Pa tudi ne potrebujete toliko, kakor drugi ljudje. Če mi, gospod učitelj, ne izhajamo s svojimi dohodki, mi, no, to že ni tak čudež! Saj veste, saj razumete, kako nanese naše dostojanstvo, tuintam šampanjec, gledališče, sploh v družbi se denar izda. Kaj? Ali razumete? To pa more biti, v primerni družbi, seveda. A vam tega ni treba. Če pijete vino, imate drugo jutro izmučeno glavo. Gospod učitelj, in šola? Joj, joj, tega ne razumem. In videl sem vas pred pol leta igrati bilard. Jaz, jaz niti ne poznam te igre. Povejte mi odkrito, zakaj, zakaj delate dolgove, dol—go—ve . . .“

„Zakaj, gospod svetnik? Lopov bi moral biti, da nimam dolgov. Osem nas je doma. Osem nas živi ob tisti moji